

**Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți  
Facultatea de Științe Reale, Economice și ale Mediului  
Catedra de științe economice**

**INDICAȚII METODICE  
DE REALIZARE ȘI SUSȚINERE  
PUBLICĂ A TEZEI DE MASTER**

**Pentru studenții ciclului II – studii superioare de master,  
domeniul general de studiu 36 – „Științe economice”  
la specializarea „Bănci și Asigurări”**

**Bălți, 2016**

Indicații metodice de realizare și susținere publică a tezei de master. Pentru studenții ciclului II – studii superioare de master, domeniul general de studiu 36 – „Științe economice” la specializarea „Bănci și Asigurări”. Bălți: Editura Universității de Stat „Alecu Russo” din Bălți, 2016. 44 p.

Indicațiile metodice au fost discutate la ședința Catedrei de științe economice, procesul-verbal nr. \_\_\_\_ din 29.03.2016.

Șeful Catedrei de științe economice

\_\_\_\_\_ dr., conf. Carolina TCACI

Indicațiile metodice au fost aprobate la ședința Consiliului Facultății de Științe Reale, Economice și ale Mediului, procesul-verbal nr. \_\_\_\_ din \_\_\_\_\_

Decanul Facultății de Științe Reale, Economice și ale Mediului

\_\_\_\_\_ dr. hab., pr. Pavel TOPALĂ

În „Indicațiile metodice de realizare și susținere publică a tezei de master” sunt stabilite obiectivele principale ale tezei de master, procedura de selectare și aprobare a temei, modul de selectare și utilizare a literaturii pe tema aleasă, metodele de elaborare a planului. De asemenea este tratată pe scurt ordinea scrierii textului propriu zis, formatarea textului și materialului ilustrativ, obținerea avizului conducătorului științific și specialiștilor externi, precum și se explică procedurile de bază ale susținerii publice a tezei de master.

„Indicațiile metodice de realizare și susținere publică a tezei de master” sunt adresate studenților ciclului II – studii superioare de master, domeniul general de studiu 36 – „Științe economice” la specializarea „Bănci și Asigurări”.

Autor:

Andrei BALÎNSCHI, dr., pr.

Recenzent: Alla TRUSEVICI, dr., conf.

Aceste „Indicații metodice de realizare și susținere publică a tezei de master” au fost elaborate în baza „Recomandărilor de realizare a tezei de licență și de master”, aprobate la ședința Senatului Universității de Stat „Alecu Russo” din Bălți din 9 decembrie 2015, proces verbal nr. 4

3100, mun. Bălți, str. Pușkin, 38

© Editura Universității de Stat „Alecu Russo” din Bălți. 2016. Tiraj 50 ex.

## Cuprins

	Pag.
1. Dispoziții generale	4
2. Cerințe generale față de teza de master	5
3. Alegerea temei tezei de master	7
4. Rolul conducătorului științific	9
5. Proiectarea activității de cercetare	11
6. Selectarea și studierea surselor literare și utilizarea realizărilor științifice	12
7. Structura tezei de master	13
8. Conținutul tezei de master	16
9. Perfectarea tezei de master	19
9.1. Ordinea de prezentare a materialului textual	19
9.2. Tabelele în teza de master. Reguli generale de prezentare a ilustrațiilor	21
9.3. Formulele în textul tezei de master	25
10. Elaborarea concluziilor și recomandărilor	26
11. Procedura de admitere la susținerea publică a tezei de master. Susținerea preventivă tezei de master la Catedra de științe economice	28
12. Procedura susținerii publice a tezei de master	29
Referințe bibliografice	32
Anexe	33 - 43

## 1. Dispoziții generale

„Indicațiile metodice de realizare și susținere publică a tezei de master” (în continuare - Indicații metodice) sunt elaborate în baza „Regulamentului de organizare a studiilor în învățământul superior în baza Sistemului Național de Credite de Studiu” (ordinul Ministerului Educației nr. 726 din 20.09.2010), „Planului-cadru pentru studii superioare” (Ciclul I, Ciclul II, Studii integrate) - ordinul Ministerului Educației nr. 455 din 3 iunie 2011; Regulamentului cu privire la organizarea ciclului II – studii superioare de master (Hotărîrea Guvernului Republicii Moldova nr. 464 din 28.07.2015) și „Recomandărilor de realizare a tezei de licență și de master”, aprobate la ședința Senatului Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți din 9 decembrie 2015, proces verbal nr. 4.

Scopul de bază al Indicațiilor metodice constă în stabilirea regulilor generale privind elaborarea și susținerea tezei de master la specializarea „Bănci și Asigurări” în cadrul Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți.

Teza de master contribuie la formarea și dezvoltarea următoarelor *competențe generale*:

- comunicarea științifică scrisă și orală în elaborarea și prezentarea tezei de master;
- utilizarea instrumentelor digitale, crearea documentelor și utilizarea serviciilor electronice de bază în cercetare;
- utilizarea resurselor de specialitate în limba română și într-o limbă de circulație internațională în elaborarea tezei;
- executarea unor sarcini profesionale complexe, în condiții de autonomie și independență profesională;
- autocontrolul procesului de învățare, diagnoza nevoilor de formare, analiza reflexivă a propriei activități de cercetare;
- asumarea responsabilității etice pentru rezultatele cercetării descrise în teza de master;

*și competențe specifice:*

- analiza, sinteza și aplicarea cunoștințelor și abilităților obținute la disciplinele programului de studiu;
- identificarea problemei de cercetare;

- planificarea timpului și a mijloacelor pentru realizarea cercetării;
- formularea ipotezei de cercetare;
- identificarea, procesarea și analiza informației din diferite surse în scopul realizării cercetării;
- proiectarea activității de cercetare;
- utilizarea integrată a instrumentarului conceptual și metodologic pentru explicarea, interpretarea și soluționarea unor probleme teoretice și practice noi, în contexte mai largi asociate domeniului;
- utilizarea nuanțată și pertinentă a criteriilor și metodelor de evaluare pentru a formula judecăți de valoare și a fundamenta decizii constructive [6, p. 3].

Teza de master este un raport oficial prezentat în formă scrisă, elaborat prin activitate de cercetare independentă, care reprezintă condiția obligatorie pentru acordarea unei calificări.

Teza de master la specializarea „Bănci și Asigurări” trebuie să fie o lucrare originală, fundamentată științific, care conține rezultate teoretice și/sau experimentale în domeniile activității bancare, activității actuale de asigurare și include partea teoretică, analitică și practică.

Conform planului de învățământ elaborarea tezei de master la specializarea „Bănci și Asigurări” este precedată de un stagiul de practică, care are drept scop consolidarea competențelor obținute pe parcursul studiilor de master și selectarea bazei informaționale, experimentarea ipotezelor științifice necesare pentru elaborarea tezei de master pe tema aleasă.

Elaborarea și prezentarea tezei de master se poate face și într-o limbă de circulație internațională, conform prevederilor programului de studii superioare de master. În situația în care teza de master este scrisă într-o altă limbă decât româna, lucrarea va fi însoțită de un rezumat redactat în limba română [3, art. 69].

## **2. Cerințe generale față de teza de master**

Teza de master trebuie să fie elaborată în strânsă legătură cu practica de specializare, întemeiată pe material factual real, să contribuie la identificarea rezervelor economice și de producție, să promoveze utilizarea eficientă a tuturor resurselor în cadrul întreprinderilor vizate.

Elaborarea tezei de master are drept scop:

1. Sistematizarea, consolidarea și îmbogățirea cunoștințelor teoretice și practice în cadrul uneia dintre disciplinele economice și aplicarea acestor cunoștințe pentru rezolvarea problemelor economice și financiare concrete în cadrul activității bancare și activității de asigurare;

2. Dezvoltarea de abilități pentru munca de cercetare independentă, însușirea metodologiei de cercetare științifică în domeniul economic și de experimentare pentru rezolvarea problemelor care apar în decursul muncii independente;

3. Elucidarea nivelului de pregătire a studenților pentru activitate independentă în cadrul specializării alese în condițiile economiei de piață, precum și capacitatea lor de a formula concluzii și recomandări practice pe baza cercetărilor efectuate.

Teza de master este, de fapt, a doua lucrare de sine stătătoare (după susținerea tezei de licență) a specialistului instruit la universitate. Un student elaborează de sine stătător tema tezei, folosind cunoștințele și abilitățile practice dobândite în procesul de instruire la Ciclul II - studii superioare de master.

Teza de master, cum s-a menționat mai sus, trebuie să prezinte o lucrare originală în problemele economice actuale și să includă partea teoretică, analitică și practică.

În partea teoretică autorul trebuie să demonstreze cunoștințe temeinice în domeniul teoriei științelor economice, și, în particular, a temei abordate în lucrarea sa. În partea analitică și practică va demonstra capacitatea de a utiliza metodele studiate anterior la diferite discipline pentru rezolvarea problemelor apărute la locul de muncă.

Astfel, lucrările de calificare ale absolvenților-masteranzi în economie trebuie:

- să fie relevante, să corespundă nivelului și perspectivelor actuale de dezvoltare a băncilor și companiilor de asigurare în condițiile economiei de tranziție;

- să cerceteze probleme financiare, de marketing, contabilitate și management din cadrul unor bănci și companii de asigurare concrete;

- să conțină capitolul teoretic, capitolul analitic, bazat pe material real al băncilor și companiilor de asigurare investigate, și capitolul practic, care include calcule practice, studii și argumente tehnico-economice și financiare pentru implementarea unor propuneri și decizii de management; acest capitol trebuie să includă tabele analitice, grafice, diagrame, calcule de eficacitate a soluțiilor propuse, trimiteri la ilustrațiile din anexe;

- să prezinte soluții autonome a problemei abordate, analiza situației financiare și economice actuale a băncii sau companiei de asigurări investigate (sau a sistemului bancar în general, sau pieței de asigurări în Republica Moldova), precum și perspectivele de dezvoltare, ceea ce demonstrează capacitatea masterandului de a fundamenta teoretic problemele economice, financiare, de marketing și manageriale, întâlnite în practica reală, de a trage concluzii și sugestii relevante bazate pe analiză și sinteză;

- să reflecte capacitatea masterandului de a reda integral și corect rapoartele statistice și financiare, precum și materialele publicate de alți autori.

În toate cazurile utilizării materialelor din surse publicate se vor face în mod obligatoriu referințe bibliografice. Tezele de master, în textul cărora nu există referințe la materialul împrumutat (citate, date digitale și alte materiale) din literatura de specialitate, cataloage statistice și alte mijloace publicate, nu vor fi admise spre susținere. În afară de aceasta, la elaborarea tezei de master la specializarea „Bănci și Asigurări”, trebuie studiate legile Republicii Moldova (Legea Republicii Moldova cu privire la Banca Națională a Moldovei nr. 548-XIII din 21.07.95, Legea instituțiilor financiare nr. 550-XIII din 21.07.95, Legea nr. 407 din 21.12.2006 cu privire la asigurări, Legea privind piața de capital nr. 171 din 11.07.2012, Codul Civil al Republicii Moldova nr. 1107 din 06.06.2002, Legea Republicii Moldova privind societățile pe acțiuni nr. 1134-XIII din 02.04.97 și alte legi), Hotărârile Guvernului Republicii Moldova, Regulamentele Băncii Naționale a Moldovei și alte acte normative și de reglementare ale autorităților centrale, care sunt legate de activitatea bancară și asigurări.

Profunzimea cercetărilor oglindită în teza de master este delimitată de cerințele Cadrului European al Calificărilor pentru nivelul 6, și anume:

1. *Cunoștințe* - cunoașterea avansată a unui domeniu de lucru sau studiu, inclusiv conceperea critică a teoriilor și principiilor;

2. *Abilități* - abilități avansate, demonstrarea măiestriei și inovației, necesare pentru a rezolva probleme complexe și impredictibile într-un domeniu specializat de lucru sau studiu;

3. *Competențe*: 1) gestionarea activității profesionale sau tehnice complexe, asumându-și responsabilitatea pentru procesul decizional în contexte impredictibile de lucru și studiu; 2) asumarea responsabilității pentru gestionarea evoluției profesionale a persoanelor individuale precum și a grupurilor [6, p. 17].

Volumul tezei de master la specializarea „Bănci și Asigurări”, de regulă, variază între 55 - 60 de pagini culese la calculator, în format A4. Textul tezei trebuie să includă capitole și subcapitole. Titlurile lor trebuie să coincidă cu planul tezei de master.

### **3. Alegerea temei tezei de master**

Alegerea temei tezei de master la specializarea „Bănci și Asigurări”, după cum arată practica, joacă un rol deosebit de important, deoarece de temă depinde în mare măsură implementarea cu succes a lucrării.

La specializarea „Bănci și Asigurări” tema tezei de master urmează:

- să reflecte problemele de interes teoretic și practic din domeniul de cercetare, fiind de o actualitate deosebită și de o importanță majoră pentru formarea specialistului, știință și viața cotidiană;

- să-i solicite autorului valorificarea cunoștințelor acumulate și posibilitatea de a realiza aplicarea lor practică, de a-și aduce contribuția personală la soluționarea aspectelor practice derivate din temă;

- să fie asigurată de condiții care ar facilita cercetarea: posibilități de documentare, de elaborare a aparatului de investigație practică, de realizare a cercetărilor în teren, de efectuare a calculelor, inclusiv statistice, de analiză cantitativă și calitativă a rezultatelor etc. [6, p. 5].

*Stabilirea temei de cercetare la specializarea „Bănci și Asigurări”.* Tema de cercetare se stabilește în conformitate cu interesul de cunoaștere al studentului și domeniile de competență ale conducătorului științific, vizează o problemă cu semnificație științifică și de o importanță socială, urmând să răspundă la anumite „comenzi sociale”. Tema de cercetare se stabilește cu cel puțin 1 an până la finalizarea studiilor de master, urmând să fie discutată și aprobată în ședința Catedrei de științe economice și Consiliului Facultății de Științe Reale, Economice și ale Mediului.

Studentul ciclului II poate solicita schimbarea temei tezei, dar nu mai târziu decât cu trei luni până la data stabilită a susținerii oficiale a tezei [6, pp. 8-9].

Tematica aprobată a tezelor de master la specializarea „Bănci și Asigurări” se comunică studenților, cum a fost menționat deja mai sus, cel târziu la finele penultimului an de studii și, concomitent, se va plasa pe paginile WEB ale Catedrei de științe economice și Facultății de Științe Reale, Economice și ale Mediului, și se fixează în contractul anual de studii. Tematica tezelor la specializarea „Bănci și Asigurări” se reactualizează anual. Temele tezelor de master la specializarea „Bănci și Asigurări” trebuie să acopere integral aria acestui domeniu de specializare, să vizeze domenii interdisciplinare cu un grad avansat de noutate, să conțină probleme de cercetare la nivel instituțional, național și internațional.

Studentul selectează un subiect din lista afișată de catedră, dar de asemenea are dreptul de a propune propria temă, reieșind din interese științifice și practice. În ultimul caz studentul trebuie să prezinte în scris argumente, pentru a justifica necesitatea abordării temei alese, iar Catedra de științe economice trebuie să se pronunțe cu privire la aprobarea acesteia.

Nu se permite executarea tezei de master pe aceeași temă, pe baza materialelor de la aceeași bancă sau companie de asigurări, de către doi sau mai mulți studenți.

În primul rând, studenții sunt încurajați să aleagă tema tezei de master în conformitate cu specializarea, pe care au studiat-o la universitate. Alți factori importanți, care determină alegerea temei, sunt:



- se ține cont de locul, unde studentul și-a efectuat practica de specialitate, pentru că în acest caz este mult mai ușor să adune materialele necesare pentru cercetare;

- relevanța temei de cercetare pentru economie în ansamblu, cât și pentru banca sau compania de asigurări în particular;

- interesul științific și practic al studentului. Ca regulă, aceasta îi vizează pe studenții, care pentru o lungă perioadă de timp intenționat au colectat și prelucrat date cu privire la tema aleasă, care au activat în cercurile științifice studențești de la catedră;

- continuarea cercetărilor, efectuate în cadrul elaborării tezelor de licență la subiectele economice în perioada de studii universitare;

- legătura cu profesia actuală (dacă studentul combină învățătura cu munca de specializare).

Alegînd subiectul tezei, masterandul trebuie să țină cont de posibilitățile reale de a obține informațiile necesare despre o anumită banca sau companie de asigurări.

Atunci când se alege subiectul tezei de master, trebuie, de asemenea, de luat în considerație disponibilitatea literaturii de specialitate, documentelor legislative în vigoare, reglementărilor, standardelor, instrucțiunilor la tema dată, rezultatele din studiile anterioare ale altor cercetători și alte informații necesare.

#### **4. Rolul conducătorului științific**

După alegerea temei tezei de master, studentul trebuie să depună o cerere în adresa șefului Catedrei de științe economice pentru a obține permisiunea de a cerceta anume acest subiect. Această cerere trebuie să fie deja semnată de către conducătorul științific (modelul cererii vezi în anexa 1).

Toate cererile depuse sunt examinate la ședința Catedrei de științe economice pentru a preciza dacă tema aleasă a tezei de master corespunde specializării studentului, dacă specializarea conducătorului științific corespunde temei cercetate, precum și alte aspecte.

În conformitate cu articolul 35 al Regulamentului cu privire la organizarea ciclului II – studii superioare de master, conducători ai tezei de master pot fi numai cadrele didactice deținătoare de *titluri științifice și științifico-didactice*.

Rezultatele alegerii de către student a temei tezei de master și numirea conducătorului științific trebuie să fie discutate și aprobate la ședința Catedrei de științe economice și apoi - la ședința Consiliului științific al Facultății de Științe Reale, Economice și ale Mediului, de regulă, la finele anului de studiu precedent, dar nu mai târziu de prima lună a anului terminal de studii.

Teza este o lucrare personală, de conținutul și calitatea căreia este responsabil totalmente studentul. Profesorul conducător asistă și susține studentul, fără a afecta principiul lucrului individual.

*Activități permise* conducătorului științific al tezei de master:

- înaintarea de sugestii în legătură cu alegerea și definirea temei;
- impunerea unor etape obligatorii și a unor momente de evaluare ale progresului în realizarea tezei;
- înaintarea de sugestii cu privire la organizarea și realizarea cercetării sau studiului;
- înaintarea de sugestii privind orientările teoretice și metodologice;
- discutarea temei abordate de student și răspunsuri la întrebările acestuia;
- observații critice și recomandări privind redactarea;
- înaintarea de sugestii bibliografice [6, p. 7], adică recomandărilor privind sursele literare în cadrul temei cercetate;

*Activități nepermise* conducătorului științific al tezei de master:

- a) impunerea unor idei sau soluții proprii;
- b) efectuarea în locul studentului a unor activități legate de realizarea temei [6, p. 7].

Cu alte cuvinte, conducătorul științific al tezei de master are următoarele obligații:

- să-i furnizeze masterandului sarcini pentru elaborarea treptată a tezei și să-l ajute la elaborarea graficului desfășurării cercetărilor;
- să coordoneze elaborarea planului tezei de master;
- să-i recomande literatura de specialitate referitoare la tema de cercetare;
- să-i acorde consultații adecvate cu privire la toate problemele curente, care apar în fața masterandului în perioada executării tezei în orele de serviciu;
- să aprecieze calitatea conținutului capitolelor elaborate și face observații și sugestii de completare sau de reconsiderare, dacă este cazul;
- să evalueze periodic stadiul îndeplinirii obiectivelor de etapă, verifică îndeplinirea tezei (pe părți și în întregime).

La finalizarea tezei de master, conducătorul științific analizează conținutul tezei și stabilește măsura în care aceasta corespunde exigențelor prezentului document și „Recomandărilor de realizare a tezei de licență și de master”, aprobată în ședința Senatului Universității de Stat „Alecă Russo” din Bălți din 9 decembrie 2015, proces verbal nr. 4, după care admite sau respinge teza pentru susținere publică prin semnarea acesteia.

Pentru a aprecia activitatea studentului în cadrul elaborării tezei de master și calitatea ei, conducătorul științific își expune opinia printr-un aviz la lucrare (vezi anexa 2).

## 5. Proiectarea activității de cercetare

În scopul realizării cercetărilor studentul sub ghidarea conducătorului științific întocmește *un plan al activităților*, și anume Graficul calendaristic de executare a tezei de master (vezi anexa 3) care constă din:

- stabilirea temei;
- fixarea obiectivelor;
- selectarea surselor de informare;
- investigația cadrului teoretic al cercetării (teoria problemei);
- expunerea cadrului teoretic al cercetării;
- formularea propunerilor de soluționare a problemei cercetărilor vizate în lucrare;
- întocmirea problemei cercetării;
- stabilirea tipului de cercetare;
- elaborarea ipotezelor;
- specificarea unităților (populației) studiate;
- construcția variabilelor (descrierea calitativă);
- cuantificarea (descrierea cantitativă);
- alegerea metodelor de cercetare;
- stabilirea tehnicilor și procedeele de lucru – în conformitate cu decizia despre caracterul lucrării: experiment de constatare, experiment formativ etc.;
- culegerea datelor;
- selectarea modalităților de prelucrare a datelor; stocarea datelor; prelucrarea datelor;
- analiza datelor (verificarea ipotezelor);
- rezolvarea aspectelor de grafică și design pe calculator;
- interpretarea rezultatelor;
- elaborarea concluziilor și recomandărilor practice;
- susținerea preventivă a tezei;
- prezentarea tezei și a materialelor suplimentare la catedră [6, pp. 7-8].

Graficul calendaristic de executare a tezei de master este fixat într-un orar al activităților privind realizarea lucrării de master, indicându-se termenii de executare. Fiecare din etapele planificate, care se referă la conținutul tezei, se prezintă ca o activitate, care își găsește reflectare în teza de master.

În continuare acest Grafic calendaristic de executare a tezei de master împreună cu teza de master se prezintă în Comisia de evaluare.

Studentul trebuie să primească de la conducătorul științific Graficul calendaristic de executare a tezei de master înainte de practica de specializare.

După ce studentul a primit Graficul calendaristic de executare a tezei de master, începe munca de sine stătătoare pentru elaborarea tezei de master, al cărui succes va depinde în mare măsură de pregătirea capitolelor teoretice,

colectarea și analiza materialului factual. Pregătirea capitoului teoretic depinde de condițiile create de biblioteca științifică universitară și de Catedra de științe economice.

Pe parcursul realizării tezei de master studentul primește de asemenea consultații de la conducătorul practicii efectuate la întreprindere, organizație sau instituție înainte de a începe scrierea tezei. Conducătorul practicii și specialiștii trebuie să ofere asistență studentului în furnizarea informațiilor primare necesare și a datelor cu privire la activitatea întreprinderii, să ofere consultații la temă, și, pe cât posibil, să dea un aviz cu privire la concluziile și recomandările studentului.

## **6. Selectarea și studierea surselor literare și utilizarea realizărilor științifice**

Înainte de a scrie teza de master este necesar un studiu aprofundat al surselor literare. Prin urmare, selectarea și studierea literaturii de specialitate este una dintre condițiile importante pentru implementarea cu succes a întregii teze. Literatura de specialitate pe tema tezei poate fi selectată cu ajutorul cataloagelor alfabetică sau de ramură ale bibliotecii științifice a universității. În acest scop pot fi utilizate, de asemenea, cataloagele de cărți, ghidurile articolelor din reviste, bibliografiile speciale, culegerile tematice de literatură, emise periodic de către edituri.

Pentru a elabora teza de master, studenților li se recomandă să utilizeze de asemenea următoarele documente:

- legislația Republicii Moldova cu privire la reglementarea activității sectorului bancar, problemelor financiare și activităților de asigurări;
- decretele Președintelui Republicii Moldova cu privire la aceste aspecte;
- hotărârile organelor executive ale autorităților publice cu privire la aceste aspecte;
- materialele normative și metodice ale Băncii Naționale a Moldovei, Ministerului Economiei și Comerțului, Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova, Comisiei Naționale a Pieței Financiare, Inspectoratului Fiscal Principal de Stat și altor agenții cu privire la aceleași aspecte.

Toate materialele enumerate sunt publicate în „Monitorul Oficial al Republicii Moldova” în limbile română și rusă.

La elaborarea tezei de master trebuie să fie utilizate monografiile, manuale, ghiduri, articole publicate din reviste naționale (de exemplu, „Contabilitate și Audit”, „Bănci și Finanțe. Profit”, „Economie și Sociologie” și altele), precum și din reviste străine. Materiale utile pot fi găsite, de

asemenea, în articole pe teme economice publicate în ziarele «Экономическое обозрение», «Коммерсант Молдовы» etc.

În afară de aceste surse literare pot fi utilizate colecții de lucrări științifice, colecții de articole și materiale de la conferințele științifice ale Universității de Stat „Alecă Russo” din Bălți, Universității de Stat din Moldova, Academiei de Studii Economice din Moldova și altor universități din țara noastră și din străinătate.

În căutarea și studierea literaturii, studentul se va ghida de regulile și metodele prezentate în manualul „Metodologia cercetărilor științifice în economie” [7, pp. 102 – 114].

Eficiența activității de colectare a materialului practic pentru teza de master depinde de faptul - cât de clar studentul își reprezintă direcția cercetărilor și care sunt materialele necesare pentru elaborarea lucrării.

Principalele materiale practice din domeniu, necesare pentru a efectua teza de master, sunt următoarele documente:

- documentele de constituire și statutul băncii sau companiei de asigurări investigate (copie);

- rapoartele financiare ale băncii sau companiei de asigurări investigate (copii) pentru o perioadă de cel puțin cinci ani anteriori;

- business-planurile și planurile interne de lucru ale băncii, companiei de asigurări sau instituției financiare;

- procesele verbale ale adunărilor generale ale acționarilor, rapoartele de audit, acte ale auditului contabil;

- alte materiale referitoare la subiectul lucrării date.

Colectarea, prelucrarea și sistematizarea materialului teoretic și practic pentru teza de master se face în modul descris mai detaliat în manualul „Metodologia cercetărilor științifice în economie” [7, pp. 114 – 122].

## **7. Structura tezei de master**

Teza de master trebuie să cuprindă următoarele părți:

1. Pagina de titlu (vezi anexele 4 și 5);
2. Cuprins;
3. Lista abrevierilor;
4. Conținutul tezei, care, la rândul său, include următoarele părți:
  - introducerea;
  - partea principală (care se constituie de obicei din 3 capitole);
  - concluzii și recomandări;
5. Referințe bibliografice;
6. Anexe;

Declarația privind asumarea răspunderii.

Teza de master la specializarea „Bănci și Asigurări” trebuie să conțină următoarele elemente structurale și volumul lor de pagini:

Denumirea elementelor structurale ale tezei de master	Volum, pagini
Pagina de titlu (cu adnotare în română și rusă/engleză/franceză)	2
Cuprins	1
Lista abrevierilor	1
Introducere	2 - 3
1. Titlul capitolului întâi ( <i>problemele teoretice ale cercetărilor în domeniul tezei de master</i> )	14 - 16
1.1. Titlul subcapitolului	
1.2. Titlul subcapitolului	
1.3. Titlul subcapitolului	
2. Titlul capitolului doi ( <i>analiza economico-financiară a băncii, companiei de asigurări sau altor instituții financiare investigate</i> )	15 - 16
2.1. Titlul subcapitolului	
2.2. Titlul subcapitolului	
2.3. Titlul subcapitolului	
3. Titlul capitolului trei ( <i>conținutul aplicativ, rezultate cercetări, studii de caz etc.</i> )	15
3.1. Titlul subcapitolului	
3.2. Titlul subcapitolului	
3.3. Titlul subcapitolului	
Concluzii și recomandări	3 - 4
Referințe bibliografice	2
Total pagini	55 – 60
Anexe	nu se limitează, dar în volum rezonabil
Declarația privind asumarea răspunderii (vezi anexa 11)	1

*Pagina de titlu* va conține următoarele informații:

- denumirea universității, facultății și catedrei;
- titlul tezei;
- nivelul de susținere a tezei (teză de licență sau teză de master);
- numele candidatului;
- numele și titlul conducătorului științific;
- anul realizării [6 p. 10-11].

*Nota:* Pe verso teza va fi semnată de conducătorul științific, aprobată la ședința Catedrei de științe economice (semnătura șefului catedrei). Aici se plasează și adnotarea.

În *adnotare* se reflectă foarte succint structura tezei (de exemplu, introducerea, trei capitole, concluzii și recomandări, referințe bibliografice din 35 de titluri, 15 anexe, 64 de pagini de text de bază, 9 figuri, 15 tabele). Se

descriu scopul și obiectivele cercetării, valoarea teoretică și valoarea aplicativă a cercetării. Adnotarea se prezintă în 2 limbi: una română și cealaltă în una din limbile de circulație internațională (rusă/engleză/franceză).

*Cuprinsul* va conține listarea introducerii, denumirilor capitolelor, subcapitolelor și subpunctelor, resurselor bibliografice și anexelor, cu indicarea paginajului corespunzătoare din text.

Teza de master trebuie să reflecte integral munca autorului. Sursele bibliografice vor fi menționate în lista de referințe.

Contribuțiile de sprijin din partea altor persoane sau instituții vor fi menționate la „Mulțumiri”.

Plagiatul prezintă un act contrar conduitei academice. Prin plagiat se înțelege utilizarea ideilor sau constatărilor științifice proprii altei persoane fără trimitere la sursa de origine. Prezintă plagiat și preluarea fără citare a figurilor, tabelelor și schemelor de la alți autori [6, p. 13].

*Referințele bibliografice și citările în text* vor fi redactate în baza *Standardului SM ISO 690:2012*.

În Referințele bibliografice se inserează doar lucrările consultate. Nu se admite indicarea titlurilor care nu au fost consultate. De asemenea, toate sursele citate în textul lucrării trebuie să se regăsească în Referințele bibliografice. Referințele bibliografice trebuie să conțină între 30-40 de surse bibliografice, inclusiv în limbi de circulație internațională. Referințele bibliografice se redactează în ordinea alfabetică a numelor autorilor, iar în lipsa menționării lor, în ordinea alfabetică a titlurilor. Sursele bibliografice se divizează conform limbii în care a fost redactată lucrarea (română, rusă, engleză etc.), cu păstrarea numerotării unice. Este important de respectat și următoarea regulă: în referințele bibliografice sursele literare se aranjează mai întâi după alfabetul latin, iar apoi după alfabetul chirilic.

Se recomandă pentru utilizare exemple și modele de prezentare a referințelor bibliografice prezentate în *Reguli pentru prezentarea referințelor bibliografice și citarea resurselor de informare* : Ghid practic [on-line]. Bibl. Șt. a Univ. de Stat „Alec Russo” din Bălți. Alcăt. Ana NAGHERNEAC. Bălți, 2012. 47 p. [citat 07.12.2015]. Disponibil: [http://tinread.usarb.md:8888/tinread/fulltext/bsu/reguli\\_referinte.pdf](http://tinread.usarb.md:8888/tinread/fulltext/bsu/reguli_referinte.pdf)

*Anexele* pot conține scalele/probele utilizate, ilustrații suplimentare, prelucrări preliminare (dacă este cazul), alte materiale relevante pentru studiul întreprins [6, p. 11].

În teza de master la specializarea „Bănci și Asigurări” anexele trebuie să conțină copiile rapoartelor financiare pentru o perioadă de cel puțin cinci ani anteriori și, de asemenea, copiile rapoartelor statistice și alte documente ale băncii sau companiei de asigurări în baza cărora se efectuează cercetările pe tema tezei.

Tot în anexe sunt plasate documentele auxiliare: tabele informaționale, instrucțiuni, norme și regulamente ale băncii sau companiei de asigurări, imprimări de la calculator, diagrame, hărți, planșe, figuri, liste, desene, fotografii care nu sunt obligatorii în text și care depășesc o pagină, alte ilustrații auxiliare necesare pentru a dezvălui anumite aspecte ale materialului tezei.

Anexele la teza de master se perfectează în corespundere cu rigorile. Fiecare anexa se amplasează pe o foaie aparte, are titlul său tematic și numărul de rând, amplasat în unghiul drept de sus al paginii. De exemplu: „Anexa 1”. În textul tezei se vor face în mod obligatoriu referințe la anexele incluse. Anexele nu se includ în volumul limitat al tezei de master.

## 8. Conținutul tezei de master

Teza de master trebuie să aibă o organizare logică în compartimente, care să prezinte următoarele aspecte:

1. Introducere;
2. Cadrul teoretic al problemei studiate (capitolul 1);
3. Fundamentarea metodologică a cercetării, bazată pe analiza experienței în domeniu (capitolul 2);
4. Cadrul practic/aplicativ al problemei studiate - rezultatele cercetării și interpretarea acestora (capitolul 3);
5. Concluzii, recomandări și implicațiile cercetării în practica (concluzii și recomandări) [6, p. 11].

*Introducerea* la teza de master va fi redactată într-un volum de până la 3 pagini, astfel încât să devină un argument puternic al cercetării realizate. Se va prezenta sintetic situația cercetărilor relaționate cu subiectul ales, motivația alegerii temei, indicând domeniile care nu au fost explorate sau care solicită investigații suplimentare și reconsiderări. Introducerea va reflecta:

- actualitatea cercetării;
- problema investigației;
- scopul cercetării;
- obiectivele investigației;
- ipotezele cercetării: modelul ipotetic al investigației, formulat în fraze testabile empiric, care reflectă cunoașterea problemei la nivel teoretic și raportul cu propriile observații. Urmează să reflecte anumite relații dintre cauză și efect;
- baza conceptuală a cercetării;
- metode, procedee și tehnici de cercetare;
- *importanța lucrării*, ce reprezintă contribuția personală a autorului în elucidarea problemei propuse pentru studiu;



- *termeni-cheie*) [6, p. 12].

Introducerea poate insera de asemenea o prezentare succintă a băncii sau companiei de asigurări, materialele cărora au servit la îndeplinirea tezei de master, dacă volumul acestei informații este nu prea mare.

*Partea principală* a tezei de master la specializarea „Bănci și Asigurări” conține, după cum s-a menționat deja, trei capitole, fiecare la rîndul său conține trei subcapitole.

*Primul capitol* trebuie să reflecte problemele teoretice ale cercetărilor în domeniul managementului financiar, care sunt efectuate folosind cea mai recentă literatură de specialitate, și în care sunt oglindite principalele probleme ale tezei de master. Aici trebuie să fie indicate sau menționate toate materialele anterioare importante din acest domeniu, cu trimiteri corecte la autorii de rapoarte științifice, articole sau alte publicații.

Să nu uităm că primul capitol al tezei trebuie să reflecte esența problemei teoretice abordate și nivelul actual al cunoștințelor științifice în acest domeniu.

În acest capitol este importantă interpretarea corectă a conceptelor economice, utilizarea lor exactă, corectă și științifică. Termenii științifici și economici și financieri utilizați în lucrare trebuie să fie general acceptați sau se citează cu referire la autor. Aceleași cerințe sunt valabile și pentru formule, cu excepția anumitor concepte științifice și calcule, care sunt aduse la cunoștință pentru prima dată.

De regulă, studentul elaborează primul capitol înaintea practicii de specializare.

*Al doilea capitol* din teza de master pentru specializarea „Bănci și Asigurări” este dedicat analizei economico-financiare a băncii sau companiei de asigurări investigate. Lucrarea se bazează pe rapoartele financiare și statistice ale băncii sau companiei de asigurări pentru ultimii cinci ani de activitate. În plus, pentru aceeași perioadă de timp masterandul trebuie să studieze materialele comisiilor de bilanț și de audit, inspecțiilor fiscale, rapoartelor de audit și alte materiale și informații, care pot pune în lumină problemele care fac obiectul de studiu.

Conținutul capitolului analitic al tezei de master la specializarea „Bănci și Asigurări” trebuie să fie ilustrat rațional cu tabele, diagrame, grafice, scheme și alte materiale ilustrative, care sunt plasate direct în text sau în anexe. În anexe trebuie să fie plasate materialele ilustrative, care ocupă una sau mai multe pagini, tabelele informaționale precum și materialele și ilustrațiile cu caracter auxiliar. Materialul ilustrativ se întocmește în conformitate cu standardele și reglementările în vigoare (vezi subcapitolul 9.2).

La prelucrarea materialelor cu date voluminoase, se recomandă aplicarea metodelor moderne de analiză financiară și matematică, în scopul de a determina tendințele și legitățile, a identifica influența factorilor asupra dinamicii de

indicatori, care reflectă activitatea economico-financiară a băncii sau companiei de asigurări.

Pentru studiul mai profund al unor probleme deosebite, care nu sunt oglindite în rapoartele financiare și statistice, masterandul poate organiza, după consultarea cu conducerea băncii sau companiei de asigurări, sondaje - interviuri ale specialiștilor în domeniu.

*Al treilea capitol* al tezei de master pentru specializarea „Bănci și Asigurări” este dedicat elaborării măsurilor de perfecționare a activității băncii sau companiei de asigurări investigate, concluziilor, recomandărilor și propunerilor. Ele trebuie să decurgă în mod logic din rezultatele analizei activității financiare și economice a băncii sau companiei de asigurări, în baza cărora are loc studiul tezei de master.

În acest capitol masterandul trebuie să formuleze modul de soluționare a problemelor cercetate, să identifice modalități de îmbunătățire a eficienței economice a activității băncii sau companiei de asigurări, de reducere a cheltuielilor pentru serviciile prestate și de consolidare a poziției lor financiare.

În esență, al treilea capitol al tezei de master reprezintă rezultatul cercetărilor efectuate. Fiecare soluție trebuie justificată din punct de vedere al fezabilității financiare și economice, evaluării aplicării inovațiilor în cadrul real al băncii sau companiei de asigurări. Sugestiile masterandului privind perfecționarea activității financiare și de afaceri a băncii sau companiei de asigurări trebuie să fie susținute prin dovezi și calcule întemeiate a eficienței economice cercetate. Se știe că esența eficienței economice a măsurilor propuse spre realizare constă în raportul dintre efectul util obținut și cheltuielile pentru realizarea acestuia.

În *concluzii și recomandări* se assemblează toate concluziile teoretice și practice, precum și sugestiile, care reies din cercetările efectuate. Ele trebuie să fie concise și precise, oferind o imagine completă a conținutului, semnificației, temeiniciei și eficienței cercetărilor efectuate. Aici masterandul trebuie să constate, de asemenea, dacă a atins scopurile și obiectivele studiului, să aprecieze de sine stătător importanța practică a cercetărilor sale.

În *concluzii și recomandări* se prezintă rezumatul rezultatelor obținute și valoarea elaborărilor propuse, se menționează modalitățile de realizare a obiectivelor formulate în introducere și se expun opiniile și contribuția personală în studierea și elucidarea problemei abordate.

Una dintre cerințele fundamentale pentru teza de master este prezentarea clară și logică a materialului. Înainte de a scrie un capitol sau un subcapitol, masterandul trebuie să știe foarte bine ce sarcini are în fața sa. La toate etapele de elaborare a tezei de master autorul trebuie să urmărească îndeaproape ca materialul prezentat să corespundă întocmai obiectivelor și scopurilor fiecărui capitol.

## 9. Perfectarea tezei de master

### 9.1. Ordinea de prezentare a materialului textual

Perfectarea tezei de master la specializarea „Bănci și Asigurări” trebuie să corespundă cerințelor, înaintate față de lucrările științifice, standardelor bibliografice de stat, precum și tradițiilor învățământului superior.

De obicei, nivelul finisării tezei de master trebuie să corespundă cerințelor unui text trimis la tipar, luându-se în considerare exigențele de editare și stilistice, care sunt prezentate în „Recomandări de realizare a tezei de licență și de master”, aprobată în ședința Senatului Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți din 9 decembrie 2015, procesul verbal nr. 4, și anume: „Lucrarea va fi editată pe computer și tipărită la imprimantă laser, într-o formă care *trebuie să respecte următorul set de criterii*:

1. Formatul de pagină: A4;
2. Parametrii paginii: 25 mm - stânga, 20 mm – sus, 20 mm – jos, 15 mm – dreapta;
3. Tipul fontului: Times New Roman, conform regulilor de redactare în limba, în care este scrisă teza;
4. Mărimea fontului: 12;
5. Spațiere: 1,5 spații;
6. Numerotare pagini: jos, la mijlocul paginii;
7. Titlurile capitolelor, cu majuscule, bold și pe pagină nouă;
8. Titlurile subcapitolelor sau subpunctelor, în continuarea textului, la două linii distanță, cu litere bold;

Teza va fi scrisă în stil impersonal, fără a utiliza persoana I-a. Se va utiliza un limbaj simplu și clar. Informațiile vor fi comunicate într-o manieră directă și inteligibilă, într-o structură logică și coerentă.

Se va acorda atenție eliminării greșelilor *gramaticale și de editare*” [6, p. 13].

De ținut cont că există cerințe universale proprii lumii academice în ansamblu, care trebuie de asemenea respectate.

În teza de master în mod obligatoriu se utilizează literele cu diacritice specifice limbii române (ă, â, î, ș, ț și majusculele lor).

Pentru cuvintele de origine străină, titluri de cărți sau periodice, un cuvânt, o cifră sau un pasaj care merită a fi pus în evidență sau ce trebuiesc memorate se folosește cursivul/italic. Însă aplicarea cursivului se va folosi moderat, cu grijă. Se va evita folosirea altor tipuri și mărimi de fonturi, evidențierea prin subliniere sau bold. Caracterul literelor aldinal/bold se folosește doar pentru titlurile capitolelor, subcapitolelor, tabelelor și ilustrațiilor.

Toate paginile tezei de master se numerotează, începând cu pagina de titlu și terminând cu ultima pagina, fără a admite lipsa acestora sau repetarea lor. Pe pagina de titlu nu se pune numărul paginii. Numărul paginii se indică cu cifre arabe jos la mijlocul paginii.

În textul tezei de master nu se admit însemnări, corecții, conturări de litere, ștersături, pete, adăugări la pagină etc.

Textul tezei trebuie să fie expus într-o limbă literară cu folosirea terminologiei din domeniul științei economice și finanțelor.

Fiecare foaie se va tipări pe ambele părți.

Fiecare parte componentă a tezei de master – cuprins, introducere, capitole, părți principale, concluzii și recomandări, referințe bibliografice – trebuie se înceapă cu pagina nouă din dreapta (inclusiv și în cazurile, când pagina precedentă din stânga este liberă).

Toate capitolele și toate subcapitolele din interiorul lui trebuie să fie intitulat și se numerotează. În antet nu este permisă trecerea cuvântului dintr-un rând în altul. La sfârșitul antetului și denumirii tematice a tabelului nu se pune punct.

În interiorul unui capitol, după fiecare subcapitol, înaintea denumirii subcapitolului următor, se lasă două rânduri. Pe aceeași pagină începem subcapitolul următor. Între titlul și textul fiecărui subcapitol se lasă un singur rând.

Nu se admite amplasarea titlului capitolului la sfârșitul paginii, iar începutul textului – pe altă pagină. În acest caz titlul capitolului se transferă pe pagina următoare.

Numărul capitolelor și subcapitolelor sunt indicate doar cu cifre arabe. Subcapitolele sunt numerotate secvențial în cadrul capitolului. Mai întâi se indică numărul capitolului, apoi numărul subcapitolului în cadrul capitolului. De exemplu, al doilea subcapitol al celui de al treilea capitol trebuie să fie indicat cu numerele 3.2. Cuvintele „capitol” și „subcapitol” nu se scriu în titluri.

De remarcat faptul că în prezentarea punctului de vedere personal sau opiniei proprii asupra diferitor aspecte, expunerea textului se efectuează la persoana întâi plural. De exemplu, „noi considerăm”, „după părerea noastră”, „analiza noastră”, „noi propunem” etc.

În cercurile academice a devenit o regulă nescrisă că atunci când autorul vorbește despre lucrarea sa științifică, el folosește pluralul - nu „eu”, ci „noi”, presupunând că în rolul de autor exprimă o idee colectivă ca să atribuie lucrării o obiectivitate mai mare.

Informații mai detaliate despre prezentarea textului și formele prezentării materialului cifric sunt expuse în manualul „Metodologia cercetărilor științifice în economie” [7, pp. 133 – 147].

## 9.2. Tabelele în teza de master. Reguli generale de prezentare a ilustrațiilor

În teza de master la specializarea „Bănci și Asigurări” deseori apare necesitatea folosirii datelor numerice sub formă de tabele sau cifre însoțite de cuvinte.

Forma *cifrelor însoțite de cuvinte* este o combinație de semne din domeniul științei concrete (în cazul nostru - financiare) și limbajului natural.

Atunci când avem de prezentat o mulțime de date numerice sau când apare necesitatea de a le compara sau contrapune între ele, atunci recurgem la așa o formă de expunere a cifrelor, cum sunt *tabelele*.

*Tabelul* este o modalitate de prezentare a informațiilor, în care materialul numeric sau textual este grupat în coloane, delimitate una de alta prin linii verticale și orizontale.

După conținut, tabelele sunt împărțite în tabele analitice și informative.

*Tabelele analitice* oglindesc rezultatul de prelucrare și analiză a indicatorilor numerici.

Ca regulă, după asemenea tabele în textul lucrării științifice se includ date analitice generalizate, cu rol de cunoștințe noi. Expunerea unei astfel de analize începe cu cuvintele: „Datele din tabel ne permit să tragem concluzia că...”, „Tabelul arată că...” etc.

Deseori aceste tabele ne permit să vedem unele tendințe ascunse după paravanul rapoartelor statistice oficiale, sau să elucidăm și să formulăm legități și interferențe ale proceselor și fenomenelor din sfera economiei.

În *tabelele informative* sunt plasate, de regulă, date statistice brute, necesare doar pentru informații și constatări. Aceste tabele trebuie să fie plasate în anexele tezei de master .

Informațiile numerice, prezentate sub formă de tabel, trebuie să fie compacte, iar tabelele - să fie de o formă structurală unică în întreaga lucrare științifică.

De obicei, tabelul este compus din următoarele elemente: numărul de ordine și denumirea temei, titlul comun al coloanelor (antetul), coloane orizontale și verticale (partea principală), coloane verticale cu date numerice.

De regulă, toate tabelele prezentate într-o teză de master trebuie să fie numerotate. Sunt două moduri de numerotare a tabelelor. Primul: numărul tabelului e plasat sus în colțul din dreapta, deasupra titlului tabelului. Al doilea: numărul tabelului e plasat nemijlocit înaintea titlului său (vezi anexa 7). De reținut că în ambele cazuri cuvântul „Tabel” este scris fără abrevieri.

De subliniat că într-o teză de master poate fi utilizată doar o singură metodă din cele două menționate. Nu se admite utilizarea concomitentă într-o lucrare a ambelor moduri de numerotare a tabelelor.

Titlul tematic al tabelului se plasează la mijlocul paginii și se scrie cu majusculă, fără a pune punct la sfârșitul sentinței.

Trebuie să evităm transferul tabelului pe altă pagină, și acest lucru este ușor dacă folosim toate posibilitățile calculatorului. Dacă transferul este inevitabil (de exemplu, sunt mai multe pagini), apoi pe pagina următoare se repetă antetul tabelului, iar de asupra lui se scrie „Continuarea tabelului...”. Dacă antetul este voluminos, se poate să nu-l repetăm, dar în acest caz coloanele verticale trebuie să fie numerotate și pe pagina următoare numerotarea continuă. Titlul tabelului nu se repetă. Toate rezultatele prezentate în tabele trebuie să fie fiabile, omogene și comparabile, fiind grupate pe baza dovezilor substanțiale.

Tabelele și ilustrațiile (inclusiv scheme, diagrame, grafice), care ocupă mai puțin de o pagină și sunt direct legate de conținutul tezei de master, sunt prezentate nemijlocit în text după prima referință la ele. Tabelele și ilustrațiile, care ocupă o pagină întreagă sau mai multe pagini, trebuie amplasate în anexe.

Toate tabelele și ilustrațiile incluse în text trebuie să fie executate cu acuratețe, cu respectarea tuturor cerințelor de rigoare.

Toate datele din tabel trebuie să fie fiabile, uniforme și comparabile, gruparea lor trebuie să se bazeze pe caracteristici esențiale. În tabel se indică unitățile de măsură ale datelor numerice și indicatorilor. Un exemplu de tabel este prezentat în anexa 7.

De remarcat că unele materiale numerice sunt mai elocvente nemijlocit în context. De aceea, înainte de a construi un tabel, trebuie să chibzuim dacă ar fi mai rațional să prezentăm cifrele într-o formă de text obișnuit.

Ilustrarea tezei de master se face pe baza planului tematic general, care vă ajută să evitați ilustrațiile de prisos, de exemplu, ilustrațiile asociate cu detalii minore din text, sau să nu scăpați din vedere ilustrațiile pe problemele majore. Fiecare ilustrație trebuie să corespundă unuia din materialele textului, iar textul trebuie să corespundă ilustrațiilor.

Toate ilustrațiile tezei de master trebuie să fie numerotate. De obicei se folosește numerotarea transversală în ordine crescătoare, adică numerotare ce trece prin toată lucrarea. Dacă avem o singură ilustrație, ea nu se numerotează.

În textul tezei de master se introduc trimiteri (note) la ilustrații, care conțin numerele ilustrațiilor din lucrarea științifică. În porțiunea de text, în care este o problemă legată de ilustrație, sau când e nevoie să atenționăm cititorul asupra ei, de obicei se face o trimitere în paranteze rotunde „(fig. 3.2)”, sau în formă de expresie: „... cum observăm în fig. 3.2”.

Fiecare ilustrație trebuie să fie însoțită de un titlu explicativ, situat dedesubt și corespunzător textului de bază, precum și însăși ilustrației.

Titlul sub ilustrație are trei elemente principale:

- denumirea subiectului grafic, exprimat de obicei prin cuvântul prescurtat „Fig.” (figură);

- numărul de ordine al ilustrației, fără cuvântul prescurtat „nr.”, prin cifre arabe;
- titlul tematic, care conține caracteristica obiectului ilustrat în forma cea mai concisă.

Cerința principală înaintată față de ilustrații este veridicitatea științifică și tehnică suficientă a imaginii ilustrative. Dacă în lucrările umanitare ilustrațiile nu sunt un element necesar, lucrările din domeniul economiei, în unele cazuri, sunt imposibile fără a ilustra textul cu diagrame, scheme, grafice sau fotografii.

*Schema* este o imagine, reprezentată prin intermediul unor simboluri fără respectarea scării, care exprimă ideea de bază a unui proces, și arată relația dintre elementele lor principale.

În scheme se respectă grosimea liniilor formelor geometrice desenate și grosimea liniilor ce indică relațiile dintre ele. Cerințele de bază pentru construcția schemei sunt: prezentarea simplă și clară a proceselor și relațiilor, utilizarea limbajului concis.

În tezele de master la specializarea „Bănci și Asigurări” schemele interacțiunii dintre diferite sisteme, succesiunii de executare a anumitor procese și activități, schemele structurii de conducere, precum și altor fenomene sunt reprezentate ca dreptunghiuri cu linii de legătură simple.

Astfel de scheme sunt frecvent numite diagrame în bloc. Acestea sunt utilizate pentru a facilita perceperea fenomenelor descrise și proceselor care au loc în ordine strictă, sau având o structură ramificată și o interacțiune complexă a elementelor structurii.

Schemele și diagramele în bloc, precum și alte tipuri de ilustrații sunt prezentate în lucrări științifice în formă de figuri, fiecare având un titlu și un număr. Titlul tematic trebuie să fie cât mai precis și simplu. Numărul figurii (schemei) și titlul lui va fi plasat în partea de jos, sub imagine (vezi anexa. 6).

*Diagrama* este o modalitate de reprezentare grafică a dependenței dintre valorile, care caracterizează procesele economice. Diagramele sunt utilizate pentru ilustrarea expresivă și analiza datelor multiple. În funcție de forma de construcție a diagramelor, distingem diagrame plane, liniare și volumetrice.

În tezele de master cele mai utilizate sunt diagramele liniare, iar din cele plane – diagramele-histograme (din fr. *histogramme*: grafic alcătuit din coloane alăturate având aceeași bază, proporționale cu cantitatea pe care o reprezintă; sau, grafic care reprezintă prin dreptunghiuri o distribuție statistică (matematică), și diagramele plăcintă în formă de cerc (în engleză – „pie”). În ultimul timp, odată cu posibilitatea de a construi cu ușurință diagrame la calculator, sunt utilizate pe scară largă diagramele tridimensionale sau volumetrice.

Pentru a construi diagrama liniară, recurgem la câmpul de coordonate. Pe axa abscisă se fixează indicii de timp sau factoriali (independenți) la scara

acceptată, pe axa ordonatei - indicatorii la momentul dat sau dimensiunea indicelui variabil independent. Nodurile se conectează prin segmente de ordonate, căpătînd astfel o linie frîntă.

Avantajul diagramei liniare constă în posibilitatea aplicării concomitente a unei serii de indicatori, evidențiați prin linii de culori diferite, sau prin linii de configurații diferite (linii groase, subțiri, punctate etc.).

Pe diagrama-histogramă indicii sunt desenați în formă de dreptunghiuri de lățime egală, poziționați vertical (vezi anexa 9). sau, rareori, orizontal. Înălțimea (lungimea) dreptunghiurilor trebuie să fie proporțională cu valorile reprezentate

Diferența dintre cele doua tipuri de histograme consta în faptul ca pentru datele cantitative sunt trecute pe ordonată frecvențele grupate, în timp ce pentru datele calitative frecvențele sunt specificate paralel cu abscisa.

O *diagramă plăcintă* este un cerc împărțit în sectoare, care sunt proporționale cu valorile părților afișate ale obiectului sau fenomenului.

Diagramele-plăcintă se folosesc pentru cercetări și prezentări ilustrative ale schimbărilor structurale ale proceselor economice (vezi anexa 10).

Rezultatele obținute în teza de master în urma prelucrării datelor numerice pot fi reprezentate în formă de *grafice*, care sunt niște imagini convenționale ale valorilor și relațiilor prin figuri geometrice, puncte sau linii. Graficele sunt folosite nu numai pentru analiză, dar, de asemenea, și pentru a intensifica caracterul ilustrativ al materialului.

Afară de figurile geometrice, graficul trebuie să conțină și elemente suplimentare:

- titlul general;
- explicații verbale ale simbolurilor și sensului unor elemente ale imaginii grafice;
- axa de coordonate, scara cu dimensiuni și grila numerică;
- date numerice, care completează și precizează valoarea indicilor, afișați în grafic.

Când se construiește graficul, axele abscise și ordonate sunt trasate prin linii, iar la capetele axelor de coordonate se pun săgeți. În unele cazuri, graficul are și o grilă de coordonate, care corespunde scării axelor abscisă și ordonată. Uneori, în loc de grilă, de-a lungul axelor de scară se trasează liniuțe scurte pentru indicarea scării.

Valorile numerice ale scării de pe axa ordonatei se înscriu în afara graficului - sau mai precis - sub axa abscisei și la stînga axei ordonate. Trebuie să evităm valori fracționare.

Pe axele de coordonate trebuie să fie înscrise simbolurile și dimensiunile variabile în unitățile de măsură adoptate.



În grafic se înscriu numai simbolurile convenționale adoptate, pe care le folosim în text. Inscripțiile referitoare la curbe și puncte se permit numai în cazurile în care acestea sunt puține și concise.

Inscripțiile din mai multe cuvinte se înlocuiesc prin cifre și se descifrează în legendă. Dacă inscripțiile nu pot fi înlocuite prin simboluri, atunci ele se înscriu la mijlocul axei de jos în sus.

La fel procedăm cu inscripțiile și dimensiunile complexe, care nu se potrivesc în linia de valori numerice ale axelor de coordonate.

În cazul în care curba prezentată în grafic ocupă un spațiu mic, putem să nu începem de la zero diviziunile numerice pe axele de coordonate, ci de la limitele în care examinăm această dependență funcțională.

Un exemplu de prezentare a graficului în teza de master vezi în anexa 8.

### **9.3. Formulele în textul tezei de master**

Având în vedere că textele tezelor de master la specializarea „Bănci și Asigurări” conțin de multe ori diferite formule și ecuații matematice, studenții trebuie să țină cont de faptul că există anumite cerințe și norme editoriale de scriere a formulelor matematice. Aceste norme sunt de ordin tehnic și ortografic.

Formulele care conțin semne de adunare, de înmulțire, de împărțire, de scădere, de integrare se scriu, de obicei, pe o linie separată, din alineat. Pentru economisirea spațiului, putem amplasa pe o linie câteva formule scurte de același tip, și nu una de asupra celeilalte.

În ceea ce privește formulele mici și simple, care nu au valoare independentă, acestea sunt de obicei plasate în interiorul liniilor de text.

Numerotarea formulelor necesită de asemenea cunoașterea unor caracteristici ale designului. Este obligatoriu să fie numerotate formulele, la care în text se fac referințe. De obicei, formulele, la care nu se fac referințe în text, nu sunt numerotate.

Formulele sunt numerotate cu cifre arabe în paranteze rotunde, la marginea din dreapta a paginii, pe aceeași linie, unde este amplasată formula.

Dacă numărul formulei nu se încadrează în rândul ei, atunci el se scrie pe linia următoare mai jos. În acest caz, locul numărului formulei este la sfârșitul liniei.

Locul numărului formulei din ramă este în afara ramei, la marginea din dreapta, în drept cu rândul principal al formulei.

Formula-fracțiune este plasată la mijlocul liniei orizontale principale a formulei la capătul rândului.

Formulele mici, care alcătuiesc un singur grup și sunt plasate pe o linie, sunt numerotate sub aceeași cifră.

Numerotarea transversală a formulelor e folosită în studii relativ mici, care conțin puține formule importante. Același fel de numerotare poate fi aplicat și în lucrările voluminoase, dacă numărul de formule nu este prea mare, iar în capitolele următoare nu sunt referiri la formulele din capitolele precedente.

Când facem o trimitere la orice formulă, numărul ei capătă exact aceeași formă grafică, ca și numărul amplasat după ea, adică o scriem cu cifre arabe în paranteze rotunde. De exemplu: „în formula (2.7)...”; „din ecuația Fisher (3.1) reiese că...”.

În cazul în care trimiterea la numărul formulei se află în interiorul expresiei luate între paranteze rotunde, se recomandă să le înlocuim cu paranteze pătrate. De exemplu: „folosind această formulă pentru calcularea valorii actualizate nete [vezi formula (4.3)], primim...”.

Toate semnele și simbolurile, indicate în formule, trebuie să fie descifrate. Explicarea simbolurilor și coeficienților numerici trebuie scrise imediat sub formulă în aceeași ordine, în care ele apar în formulă. Prima explicație trebuie să înceapă cu cuvântul „unde” fără două puncte.

De exemplu, calcularea matematică a costului contractului futures o putem face după formula:

$$C_a = P_a + P_a \cdot R \cdot \frac{Z}{360}, \quad (2.7)$$

unde  $C_a$  – este costul contractului futures la activul bursier  $a$ ;  $P_a$  – este prețul de piață al activului în piața fizică,  $R$  - rata dobânzilor la depozitul bancar (plus procentul cheltuielilor pentru depozitare, transport și depozitarea în cazul bunurilor reale),  $Z$  - numărul de zile înainte de expirarea contractului futures sau închiderea lui.

Trebuie să cunoașteți și semnele de punctuație din textul cu formule. Regula generală este următoarea: formula se include în propoziție ca membru cu drepturi egale. De aceea, la sfârșitul formulelor și în textul din fața lor semnele de punctuație se pun în conformitate cu normele de punctuație [7, pp. 150-152].

## 10. Elaborarea concluziilor și recomandărilor

Elaborarea concluziilor și recomandărilor este o parte importantă a tezei de master la specializarea „Bănci și Asigurări”. După conținutul lor putem judeca despre importanța științifică și practică a rezultatelor cercetărilor, precum și despre nivelul pregătirii profesionale și capacității autorului de a rezolva în practică problemele financiare, economice și de servicii ale băncii sau companiei de asigurări.

Pe baza analizei economico-financiare masterandul trebuie să formuleze concluzii reieșite din rezultatele cercetărilor sale și să elaboreze recomandări și propuneri de perfecționare a activității economico-financiare a băncii sau companiei de asigurări, de optimizare a structurii managementului și contabilității, de reducere a cheltuielilor de servicii, creștere a productivității, perfecționare a planificării interne și de marketing, precum și altor domenii.

Recomandările (propunerile) trebuie să fie complexe, să țină cont de obiectivele strategice ale băncii sau companiei de asigurări și să fie îndreptate spre găsirea unor modalități pentru a le realiza.

Obiectivele strategice prioritare ale băncii sau companiei de asigurări în perioada economiei de tranziție sunt, după cum urmează:

- asigurarea atractivității financiare a instituției;
- optimizarea structurii de capital a băncii sau companiei de asigurări;
- asigurarea viabilității financiare a organizației;
- asigurarea activității profitabile (rentabile);
- distribuirea și gestionarea optimă a profitului;
- optimizarea cheltuielilor pentru acordarea serviciilor;
- utilizarea mecanismelor de piață pentru gestionarea băncii sau companiei de asigurări, asigurarea stabilității financiare durabile;
- transparența în relațiile financiare și economice ale băncii sau companiei de asigurări în raport cu acționarii, personalul instituției și clienții.

Fiecare propunere trebuie să fie abordată prin prisma rezultatelor activității economico-financiare a băncii sau companiei de asigurări și a legislației Republicii Moldova. Propunerile și recomandările ilegale, prezentate în teza de master, nu vor fi susținute de catedra de profil și Comisia de evaluare.

Vor fi atestate ca incorecte astfel de propuneri, cum ar fi: „a scuti de impozitul pe venit sau de impozitul imobiliar din cauza că banca are nevoie la formarea fondului de risc”. Masterandul trebuie să găsească modalități de a reduce impozitele băncii sau companiei de asigurări numai prin mijloace absolut legale.

Sunt oportune recomandările (propunerile) de îmbunătățire a managementului băncii sau companiei de asigurări, cercetărilor de marketing și planificării. În special, propunerile de perfecționare a managementului pot include optimizarea structurii de administrare, metodelor și tehnicii de management, motivării în rezolvarea problemelor de management, care apar la banca sau compania de asigurări cercetată.

Recomandările (propunerile) de îmbunătățire a planificării la nivel de banca sau companie de asigurări pot include nu numai chestiuni de optimizare a planificării interne, dar, de asemenea, și elaborarea business planurilor și a business proiectelor.

În teza de master recomandările trebuie să fie argumentate atât din punct de vedere teoretic, precum și prin calcule economice corespunzătoare. De exemplu,

argumentând necesitatea pentru bancă a volumului optim al portofoliului de credit, se calculează suma resurselor financiare necesare pentru atragerea depozitelor persoanelor fizice și juridice, achiziționării resurselor de credit de la BNM sau prin creșterea capitalului propriu. Aici pot fi utilizate astfel de metode, cum ar fi metoda analitică, metoda coeficienților sau calculului direct.

Recomandările (prounerile) privind creșterea profitului trebuie să fie, de asemenea, argumentate prin calculele economice. În special, trebuie să fie evidențiate sursele, din care banca sau compania de asigurări primește profitul, precum și să se precizeze factorii interni, care influențează asupra formării profitului.

În primul rând, se indică principalele surse de venituri și profituri. Argumentele nu trebuie să contrazică legislația în vigoare.

Autorul tezei de master trebuie să selecteze cei mai tipici factori și modalități de a spori veniturile anume la banca sau compania de asigurări cercetate și să le argumenteze convingător.

La formularea recomandărilor (prounerilor) masterandul poate recurge la prognozare. Se știe că prognozarea este o ipoteză argumentată științific cu privire la posibila stare a sistemului economic și a instituțiilor financiare în viitor, efectuată cu ajutorul unui sistem de indicatori.

Procesul de prognozare este utilizat pe scară largă la stadiile preliminare de elaborare a planurilor și programelor ca instrument de prognoză științifică. La activitatea băncară sau de asigurări prognozele sunt utilizate ca valori de referință în planuri, iar cel mai larg domeniu de aplicare include prognozarea cererii, conjuncturii de piață, volumului de vânzări, prognoza solvabilității etc.

În prognozarea economică și financiară pot fi utilizate astfel de metode, cum ar fi analiza factorială, modelarea economico-matematică, metoda evaluării de expert și alte metode.

Rezumând recomandările, de remarcat faptul că toate concluziile și recomandările formulate de către autorul tezei de master, trebuie să decurgă logic din cercetările efectuate și să fie realiste.

Activitățile desfășurate pentru recoltarea rezultatelor de investigare teoretică sau experimentală, vor respecta normele etice și de conduită [6, p. 13].

## **11. Procedura de admitere la susținerea publică a tezei de master. Susținerea preventivă tezei de master la Catedra de științe economice**

În termenele indicate în calendarul academic al Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți și conform orarului elaborat de Catedra de științe economice, studentul prezintă teza de master la specializarea „Bănci și Asigurări”, finisată în proporție de minimum 80% pentru susținerea preventivă. Dacă proiectul tezei prezentat de student la susținerea preventivă

corespunde rigorilor, Catedra de științe economice recomandă teza și admite studentul la susținerea publică, ținând cont de obiecțiile și recomandările specialiștilor în domeniul managementului financiar.

În cazul în care proiectul de teză nu corespunde rigorilor, Catedra de științe economice stabilește un termen nou pentru susținerea preventivă repetată (de obicei - o săptămâna). Dacă studentul nu a definitivat proiectul de teză de master nici pentru a doua susținerea preventivă, teza nu este admisă spre susținerea publică.

Teza de master în formă definitivă (în variantă electronică și pe suport de hârtie, cu copertă de carton), semnată de student, cu avizul pozitiv al conducătorului științific, se prezintă la Catedra de științe economice pentru admitere spre susținerea publică în fața Comisiei de evaluare cu cel puțin o lună înainte de începerea susținerii publice a acestora.

Pentru susținerea publică, la teza de master la specializarea „Bănci și Asigurări” se anexează avizul conducătorului științific al tezei (vezi anexa 2), însoțită și de o recenzie a unui specialist notoriu în domeniul respectiv. Recenzenții se aprobă la ședința catedrei dintre specialiștii care activează în cadrul altor catedre sau în cadrul altor instituții de învățământ și de cercetări științifice.

Înainte de copertarea tezei de master e necesar de introdus o foaie curată imediat după copertă și una după anexe. Pe verso al primei coperte se încheie un plic de hârtie, în care se introduce un disc CD cu versiunea electronică a lucrării, avizul conducătorului științific și recenzia.

## **12. Procedura susținerii publice a tezei de master**

Studentul este admis să-și susțină teza de master în fața Comisiei de evaluare atunci, când el a îndeplinit pe deplin planul de învățământ la specializarea aleasă și a obținut permisul la susținere, semnat de șeful Catedrei de științe economice.

Procedura de susținere publică a tezei de master este elaborată în conformitate cu Codul Educației al Republicii Moldova nr. 152 din 17.07.2014, Planul-cadru pentru studii superioare (ciclul I - Licență, ciclul II - Master, studii integrate, ciclul III – Doctorat), aprobat prin Ordinul Ministrului Educației nr. 1045 din 29.10 2015 și Regulamentului cu privire la organizarea ciclului II – studii superioare de master, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 464 din 28.07.2015.

În conformitate cu aceste regulamente la susținerea publică a tezei de master se admit persoanele, care au absolvit cursul complet de studii în ciclul II – studii superioare de master și au susținut cu succes toate examenele,

prevăzute de planul de învățămînt. Susținerea tezei de master are loc la ședința deschisă (publică) a Comisiei de evaluare.

Pentru susținerea tezei de master în cadrul ședinței (publice) a Comisiei de evaluare a tezelor de master, fiecărui masterand i se oferă 20-30 min. Masteranzilor li se recomandă să aibă pregătit discursul, elaborat în baza următorului plan de expunere:

- tema tezei de master;
- scopul tezei de master;
- prezentarea situației existente;
- evidențierea problemelor majore depistate;
- expunerea și argumentarea soluțiilor găsite;
- concluzii.

Este recomandabil ca tezele discursului să fie susținute prin date, grafice, diagrame, tabele, scheme de structură, de principiu, funcționale, formule matematice, simulări la calculator a programelor elaborate etc.

După prezentarea raportului urmează discuții referitor la teza prezentată prin înaintarea întrebărilor de către membrii Comisiei de evaluare a tezelor de master. Timpul acordat activității date nu va depăși 5 minute. Răspunsurile la întrebări trebuie să fie succinte, clare și în conformitate cu întrebările formulate. În unele cazuri, pentru a răspunde la întrebări, cu acordul președintelui Comisiei de evaluare a tezelor de master, masterandul poate utiliza materialele expuse în teza de master.

În timpul raportului și a răspunsurilor la întrebări masterandul trebuie să fie în contact direct cu membrii Comisiei de evaluare [8, pp. 15-16].

Membrii Comisiei de evaluare apreciază teza de master în cadrul ședinței închise.

Conform articolului 74 al Regulamentului cu privire la organizarea ciclului II – studii superioare de master, în procesul evaluării și susținerii publice a tezei de master, Comisia de evaluare va aprecia teza conform următoarelor criterii:

- a) actualitatea temei;
- b) calitatea fundamentării științifice;
- c) realizarea obiectivelor cercetării;
- d) calitatea/complexitatea studiului efectuat;
- e) relevanța practică a studiului efectuat;
- f) calitatea prezentării (lizibilitate, grafică, elocință etc.);
- g) alte criterii stabilite de Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți

(conținutul tezei, calitatea calculelor financiare și economice, nivelul argumentării concluziilor și importanța practică a recomandărilor și propunerilor autorului tezei de master etc.).

De asemenea, Comisia de evaluare ia în considerație conținutul raportului studentului și răspunsurile la întrebări, avizele la teza de master, nivelul de instruire teoretică, științifică și practică.

Aprecierea se efectuează în cadrul ședinței închise a Comisiei de evaluare a tezelor de master, la care notele pe pozițiile corespunzătoare se stabilesc de comun acord.

Rezultatele evaluării tezei se exprimă prin note de la “1” la “10” conform cerințelor generale de evaluare a cunoștințelor.

În cadrul ședinței respective Comisia de evaluare a tezelor de master va lua decizia referitor la promovarea masterandului, acordarea calificării la specializarea „Bănci și Asigurări” și acordarea titlului de Master.

## Referințe bibliografice

1. Codul Educației al Republicii Moldova nr. 152 din 17.07.2014. In: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*. 2014, nr. 319-324.

2. *Plan-cadru pentru studii superioare* (ciclul I, ciclul II, studii integrate) ordinul Ministerului Educației nr. 455 din 3.06.2011[on-line] [citât 10.06.2015].

Disponibil:  
<http://nou.edu.md/files/unsorted/Ordinul%20nr%20455%20din%2003%20iunie%202011.pdf>.

3. *Regulamentului cu privire la organizarea ciclului II – studii superioare de master*, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 464 din 28.07.2015. In: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova* din 31.07.2015, nr. 197-205.

4. *Regulamentul de organizare a studiilor în învățământul superior în baza Sistemului Național de Credite de Studiu* (ordinul Ministerului Educației nr. 726 din 20.09.2010) [on-line] [citât 10.06.2015]. Disponibil:  
<http://usm.md/universitate/informatii-publice>.

5. *Hotărârea Senatului Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți*, din 21.12.2011.

6. *Recomandări de realizare a tezei de licență și de master*, aprobate în ședința Senatului Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți din 9 decembrie 2015, proces-verbal nr. 4.

7. BALÎNSCHI, Andrei. *Metodologia cercetărilor științifice în economie*. Manual. - Bălți: Editura „MARKETING PLUS”, 2015. – 232 p. ISBN 978-9975-132-51-0.

8. BOSTAN, Ion; TODOS Petru și alt. *Ghid privind elaborarea și susținerea tezelor de master*. CEP UTM, Chișinău, 2010. [on-line] [citât 07.02.2016].

Disponibil:  
[http://www.utm.md/acte\\_normative/interne/sustinereTezeMaster.pdf](http://www.utm.md/acte_normative/interne/sustinereTezeMaster.pdf).

9. ROTARU, Liliana; HĂMURARU Maria. *Ghid metodic pentru perfectarea tezelor de licență/master*. Chișinău. Universitatea de Stat din Moldova. 2012. 26 p.

10. БАЛЫНСКИЙ, Андрей. *Методология научных экономических исследований*. Учеб. – Кишинев: Издательство MARKETING PLUS, 2005. – 208 с. ISBN 9975-9970-0-7.



*Anexa I (Modelul cererii de alegere a temei  
tezei de master și conducătorului științific)*

*Șef Catedra de științe economice*

---

**CERERE**

*Subsemnatul (a) \_\_\_\_\_  
student(ă) la Facultatea de Științe Reale, Economice și ale Mediului,  
specializarea „Bănci și Asigurări”, anul de studii \_\_\_\_, grupa \_\_\_\_\_,  
rog să mi se aprobe tema tezei de master \_\_\_\_\_*

---

---

---

---

---

---

\_\_\_\_\_  
*(semnătura studentului)*

\_\_\_\_\_  
*(data)*

*Se numește în calitate de conducător științific:*

\_\_\_\_\_  
*(semnătura conducător științific)*

\_\_\_\_\_  
*(data)*

Rechizitele de contact ale studentului:

Tel. fix \_\_\_\_\_

Tel .mobil \_\_\_\_\_

Adresa e-mail: \_\_\_\_\_

Anexa 2

**Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți**  
**Facultatea de Științe Reale, Economice și ale Mediului**  
**Catedra de științe economice**

**AVIZ**  
**la teza de master**  
**a student(ului, ei), gr. \_\_\_\_\_,**  
\_\_\_\_\_  
*(numele, prenumele)*  
**pe tema**

---

**(în baza materialelor \_\_\_\_\_)**

**Specializarea: „Bănci și Asigurări”**

*(Structura orientativă a avizului conducătorului științific la teza de master)*

1. Actualitatea temei.
2. Calitatea fundamentării științifice.
3. Realizarea obiectivelor propuse.
4. Calitatea/complexitatea metodologiei cercetării.
5. Relevanța practică a studiului efectuat.
6. Aprecierea atitudinii autorului față de cercetare.
7. Alte sugestii.

Se propune admiterea/respingerea tezei de master pentru a fi prezentată în fața Comisiei de evaluare.

## Conducătorul științific

(funcția, titlul științific), (numele, prenumele)

\_\_\_\_\_ (semnătura)

\_\_\_\_\_ (data)

Anexa 3

APROB:

Șef Catedra de științe economice

\_\_\_\_\_ “ \_\_\_\_\_ ” \_\_\_\_\_

### Graficul calendaristic de executare a tezei de master

Tema tezei de master \_\_\_\_\_

confirmată prin ordinul rectorului Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți nr. \_\_\_ din „\_\_\_” \_\_\_\_\_ 201\_\_.

Student(a) gr. \_\_\_\_\_

(numele, prenumele)

Specializarea: „Bănci și Asigurări”

Conducătorul științific \_\_\_\_\_

(funcția, titlul științific), (numele, prenumele)

Termenul limită de prezentare a tezei de master la Catedra de științe economice „\_\_\_” \_\_\_\_\_ 201\_\_.

### Etapele executării tezei de master

Etapele	Termenul de realizare	Viza de executare
1. Stabilirea obiectivelor și aprobarea planului inițial al tezei de master		
2. Studiarea surselor bibliografice		
3. Aprobarea planului tezei		
4. Colectarea materialelor practice		
5. Elaborarea și prezentarea capitolului teoretic		
6. Elaborarea și prezentarea capitolului analitic și experimental		
7. Prezentarea variantei finale a tezei		
8. Susținerea preventivă a tezei de master		
9. Prezentarea tezei de master la Catedră		

Masterand (a) \_\_\_\_\_  
(semnătura)

Conducător științific \_\_\_\_\_  
(semnătura)

*(Se prezintă în cadrul susținerii preventive a tezei de master)*

*Anexa 4. Model de foaie de titlu*

**Ministerul Educației al Republicii Moldova  
Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți  
Facultatea de Științe Reale, Economice și ale Mediului  
Catedra de științe economice**

**TITLUL TEZEI**

*(Times New Roman, font 18, Bold, centrat)*

**TEZĂ DE MASTER**

*(Times New Roman, font 16, Bold, centrat)*

**Specializarea: „Bănci și Asigurări”**

**Autor:**

Studentul(a) grupei \_\_\_\_\_

**Prenume NUME**

\_\_\_\_\_  
*(semnătura)*

**Conducător științific:**

Prenume NUME

Titlu științific

\_\_\_\_\_  
*(semnătura)*

**BĂLȚI, 201\_\_**

*Anexa 5. Verso foii de titlu*

Controlată:

Data „\_\_” \_\_\_\_\_ 201\_\_

Conducător științific: \_\_\_\_\_, \_\_\_\_\_  
(titlul științific) (numele, prenumele)

\_\_\_\_\_  
(semnătura)

Adnotare (Times New Roman, font 10)

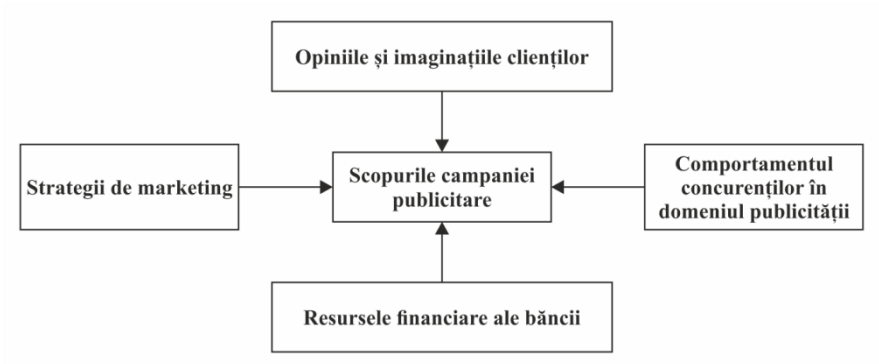
Aprobată  
și recomandată pentru susținere  
la ședința Catedrei de științe economice

Proces verbal nr. \_\_\_\_\_ din „\_\_\_” \_\_\_\_\_ 201\_\_

Șeful catedrei \_\_\_\_\_  
(titlul științific) (numele, prenumele)

\_\_\_\_\_  
(semnătura)

*Anexa 6. Model de prezentare organigrame*



**Fig. 3.1. Factorii, care influențează asupra scopurilor campaniei publicitare a instituției financiare**

Sursa: elaborat de autor

Anexa 7. Modele de prezentare a tabelelor

Exemplul 1 de numerotare a tabelelor

Tabelul 2.5

**Mișcarea naturală a populației**

	La 1000 locuitori						Mortalitatea infantilă (la 1000 născuți vii)	
	natalitatea		mortalitatea		spor natural (+,-)		2013	2014
	2013	2014	2013	2014	2013	2014		
Municipiul Bălți	9,7	9,6	9,1	8,9	0,6	0,7	9,5	9,0
Raionul Briceni	9,0	9,1	15,1	15,4	-6,1	-6,3	10,5	7,5
Raionul Edineț	10,1	10,4	14,5	14,7	-4,4	-4,3	7,3	15,5
Raionul Glodeni	10,8	11,6	13,6	12,7	-2,8	-1,1	10,7	5,8
Raionul Rîșcani	9,4	10,8	14,5	13,4	-5,1	-2,6	16,8	9,5
Raionul Sîngerei	12,4	12,9	10,5	11,6	1,9	1,3	11,2	16,9
Total pe Republică Moldova	10,6	10,9	10,7	11,1	-0,1	-0,2	9,4	9,7

Sursa: [17, p. 159]

Exemplul 2 de numerotare a tabelelor

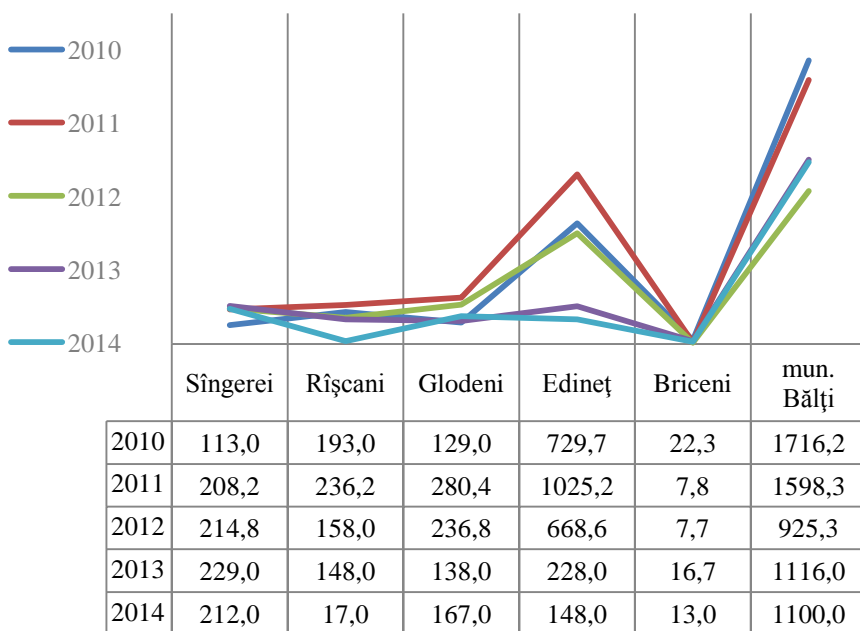
**Tabelul 2.5. Mișcarea naturală a populației**

	La 1000 locuitori						Mortalitatea infantilă (la 1000 născuți vii)	
	natalitatea		mortalitatea		spor natural (+,-)		2013	2014
	2013	2014	2013	2014	2013	2014		
Municipiul Bălți	9,7	9,6	9,1	8,9	0,6	0,7	9,5	9,0
Raionul Briceni	9,0	9,1	15,1	15,4	-6,1	-6,3	10,5	7,5
Raionul Edineț	10,1	10,4	14,5	14,7	-4,4	-4,3	7,3	15,5

Raionul Glodeni	10,8	11,6	13,6	12,7	-2,8	-1,1	10,7	5,8
Raionul Rîșcani	9,4	10,8	14,5	13,4	-5,1	-2,6	16,8	9,5
Raionul Sîngerei	12,4	12,9	10,5	11,6	1,9	1,3	11,2	16,9
Total pe Republică Moldova	10,6	10,9	10,7	11,1	-0,1	-0,2	9,4	9,7

Sursa: [17, p. 159]

Anexa 8

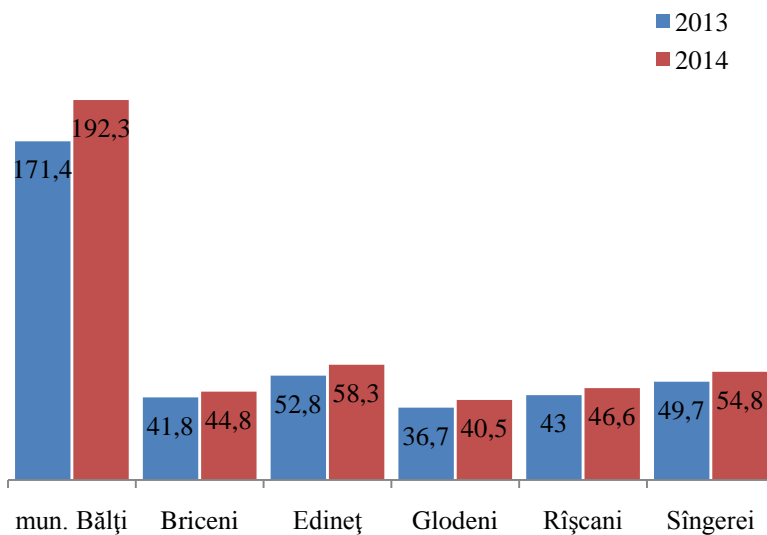


**Fig.2.6. Dinamica restanțelor entităților în perioada 01.01.2010 - 01.01.2014 (mii lei)**

Sursa: [12, p. 36]

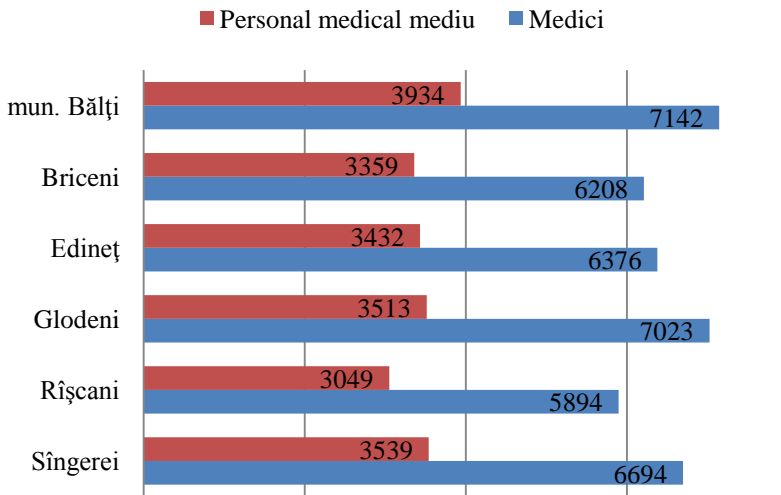


*Anexa 9. Modelul diagramei verticale*



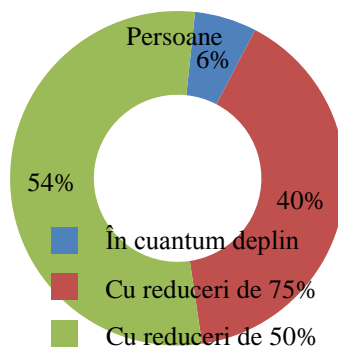
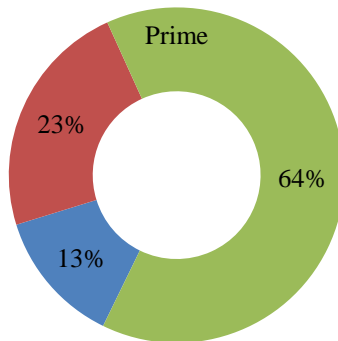
**Fig. 2.9. Dinamica contractării Instituțiilor medico-sanitare în anii 2013-14 (mln. lei)**

*Modelul diagramei orizontale*



**Fig. 2.10. Salariul mediu lunar în Asistența medicală primară la o funcție ocupată în anul 2014 (lei)**

*Anexa 10. Modelul diagramei plăcintă*



**Fig. 2.12. Structura primelor de asigurare în sumă fixă și persoanelor pe categorii de rabaturi**

Sursa: [18, p. 269]

*Anexa II*

**Declarația privind asumarea răspunderii**

*Pentru tezele elaborate în limba română*

Subsemnatul, declar pe răspundere personală că materialele prezentate în teza de master sunt rezultatul propriilor cercetări și realizări științifice. Conștientizez că, în caz contrar, urmează să suport consecințele în conformitate cu legislația în vigoare.

Numele de familie, prenumele

Semnătura

Data

**Декларация об ответственности**

*Pentru tezele elaborate în limba rusă*

Нижеподписавшийся, заявляю под личную ответственность, что материалы, представленные в магистерской диссертации, являются результатом личных научных исследований и разработок. Осознаю, что в противном случае, буду нести ответственность в соответствии с действующим законодательством.

Фамилия, имя

Подпись

Число

**Indicații metodice de realizare și susținere publică a tezei de master. Pentru studenții ciclului II – studii superioare de master, domeniul general de studiu 36 – „Științe economice” la specializarea „Bănci și Asigurări”**

3100, mun. Bălți, str. Pușkin, 38  
© Editura al Universității de Stat „Alecu Russo” din Bălți. 2016. Tiraj 50 ex.